

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Συχνές ερωτήσεις – απαντήσεις για το Ευρωπαϊκό σύστημα ιχνηλασιμότητας & χαρακτηριστικών ασφαλείας καπνικών προϊόντων

ΑΘΗΝΑ, 27 ΜΑΪΟΥ 2024

- 1. Ε Ποιος είναι ο σκοπός αυτού του συστήματος;**

A Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/40/ΕΕ, όλα τα καπνικά προϊόντα που κυκλοφορούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αποκτήσουν μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό και χαρακτηριστικό ασφαλείας που πιστοποιεί τη γνησιότητά τους. Σκοπός είναι η καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου καπνικών προϊόντων και η προστασία της δημόσιας υγείας από αμφιβόλου ποιότητας καπνικά, των νόμιμων οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην αγορά καπνού και των δημοσίων εσόδων.
- 2. Ε Για ποια προϊόντα εφαρμόζεται το σύστημα και από πότε;**

A Το σύστημα εφαρμόζεται για τα προϊόντα που μπορούν να καταναλωθούν και τα οποία αποτελούνται, έστω και εν μέρει, από καπνό, είτε γενετικά τροποποιημένο είτε όχι.

Τέτοια προϊόντα είναι τα τσιγάρα, ο λεπτοκομμένος καπνός που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων, τα πούρα, τα πουράκια, ο καπνός ναργιλέ, ο καπνός πίπας, το ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού, ο καπνός που λαμβάνεται από την μύτη και ο καπνός μάσησης. Το σύστημα δεν εφαρμόζεται για τα προϊόντα που δεν περιέχουν καπνό (όπως π.χ. ηλεκτρονικό τσιγάρο, ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό και σακουλάκια νικοτίνης).

Για τα τσιγάρα και τον λεπτοκομμένο καπνό που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων, το σύστημα αυτό εφαρμόζεται από την 20η Μαΐου 2019, ενώ για όλα τα άλλα καπνικά προϊόντα (όπως π.χ. καπνός πίπας, ναργιλέ, ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού) από την 20η Μαΐου 2024.
- 3. Ε Είμαι ιδιοκτήτης καταστήματος λιανικής (π.χ. περίπτερο, κατάστημα ψιλικών, πρατήριο καυσίμων) που πουλάει καπνικά προϊόντα (π.χ. τσιγάρα, καπνό για στριφτό, πούρα, καπνό ναργιλέ, θερμαινόμενο). Τι θα πρέπει να κάνω;**

A Η μοναδική υποχρέωση που έχετε είναι να αποκτήσετε αναγνωριστικό κωδικό φορέα εκμετάλλευσης πρώτου καταστήματος λιανικής πώλησης (EO_ID) και αναγνωριστικό κωδικό μονάδας (F_ID) από την [Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης \(Γ.Γ.Π.Σ.&Ψ.Δ.\) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης](#). Τους κωδικούς που θα λάβατε τους γνωστοποιείτε στους προμηθευτές σας, ώστε να καταγράψουν την αποστολή των καπνικών προϊόντων στο κατάστημα σας. Ως κατάστημα λιανικής δεν καταγράφετε την άφιξη των καπνικών προϊόντων στις εγκαταστάσεις σας.
- 4. Ε Τι διαφορά έχουν ο αναγνωριστικός κωδικός φορέα εκμετάλλευσης πρώτου καταστήματος λιανικής πώλησης και ο αναγνωριστικός κωδικός μονάδας;**

A Ο αναγνωριστικός κωδικός φορέα εκμετάλλευσης πρώτου καταστήματος λιανικής πώλησης (EO_ID) αφορά την επιχείρηση ως νομική οντότητα, ενώ ο αναγνωριστικός κωδικός μονάδας (F_ID) αφορά το κατάστημα ως φυσική τοποθεσία.

5. E **Είμαι ιδιοκτήτης 3 διαφορετικών καταστημάτων ψιλικών που πωλούν καπνικά. Τι κωδικούς πρέπει να αποκτήσω;**

A Σε αυτή την επιχείρηση θα αποκτήσετε έναν αναγνωριστικό κωδικό φορέα εκμετάλλευσης πρώτου καταστήματος λιανικής πώλησης (EO_ID) και 3 αναγνωριστικούς κωδικούς μονάδας (F_ID), έναν για κάθε κατάστημα που διαθέτετε.

6. E **Είμαι χονδρέμπορος καπνικών, αλλά από τις εγκαταστάσεις της επιχείρησής μου γίνεται και λιανική πώληση καπνικών. Τι κωδικούς πρέπει να αποκτήσω;**

A Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να αποκτήσετε έναν αναγνωριστικό κωδικό οικονομικού φορέα (EO_ID) και δύο αναγνωριστικούς κωδικούς μονάδας (F_ID), έναν για κάθε δραστηριότητα (χονδρική πώληση-λιανική πώληση).

7. E **Είμαι κατασκευαστής καπνικών προϊόντων . Τι ενέργειες πρέπει να κάνω;**

A Οι απαιτήσεις για τους κατασκευαστές (αλλά και τους εισαγωγείς) προϊόντων καπνού εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες ([αναφέρονται αναλυτικά στην σελίδα 10 του εγχειριδίου για τους ενδιαφερομένους που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#)):

A) Αίτημα για αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικών φορέων, μονάδων και μηχανημάτων και επισήμανση των συσκευασιών με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (ΜΑΚ) από την [Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης \(Γ.Γ.Π.Σ.&Ψ.Δ.\) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης](#).

B) Σύστημα αποθετηρίων. Κάθε κατασκευαστής και κάθε εισαγωγέας πρέπει να συνάψει σύμβαση με ανεξάρτητο τρίτο πάροχο αποθήκευσης δεδομένων για τη δημιουργία κύριου αποθετηρίου. [Κατάλογος με όλους τους εγκεκριμένους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρόχους κύριων αποθετηρίων έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής \(στην αγγλική γλώσσα\)](#).

Γ) Υποχρεώσεις καταγραφής.

8. E **Είμαι χονδρέμπορος-διανομέας καπνικών προϊόντων. Τι ενέργειες πρέπει να κάνω;**

- A** Οι απαιτήσεις για τους διανομείς και τους χονδρεμπόρους εμπίπτουν σε δύο κατηγορίες ([αναφέρονται αναλυτικά στην σελίδα 21 του εγχειριδίου για τους ενδιαφερομένους που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#)):

A) Αίτημα για αναγνωριστικούς κωδικούς οικονομικών φορέων και μονάδων (υποχρεωτικά) και αίτημα έκδοσης MAK για συσκευασίες προϊόντων καπνού επιπέδου γενικής συσκευασίας (προαιρετικά) από την [Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης \(Γ.Γ.Π.Σ.&Ψ.Δ.\) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης](#).

B) Υποχρεώσεις καταγραφής.

- 9. E** **Είμαι χονδρέμπορος-διανομέας καπνικών προϊόντων και επομένως έχω την υποχρέωση καταγραφής της διακίνησης καπνικών προϊόντων από και προς τις εγκαταστάσεις που διαθέτω. Πώς θα αποκτήσω τον αναγκαίο εξοπλισμό για την καταγραφή αυτή;**

A Οι κατασκευαστές προϊόντων καπνού παρέχουν σε όλους τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στο εμπόριο προϊόντων καπνού, από τον κατασκευαστή έως τον τελευταίο οικονομικό φορέα πριν από το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγέων, των αποθηκών και των μεταφορικών εταιρειών, τον αναγκαίο εξοπλισμό για την καταγραφή των προϊόντων καπνού που αγοράζονται, πωλούνται, αποθηκεύονται, μεταφέρονται ή τυγχάνουν άλλου χειρισμού. Ο εν λόγω εξοπλισμός λαμβάνει και διαβιβάζει ηλεκτρονικά τα καταγεγραμμένα στοιχεία σε μονάδα αποθήκευσης δεδομένων. (παρ. 6 άρθρου 106Α του ν. 2960/2001 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4410/2016 (Α'/141), και ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο το άρθρο 15 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/40/ΕΕ)

- 10. E** **Έχω απόθεμα καπνικών προϊόντων (π.χ. πούρα ή καπνός ναργιλέ) για τα οποία το σύστημα ιχνηλασιμότητας εφαρμόζεται από την 20η Μαΐου 2024 που δε φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (MAK). Θα μπορούν αυτά τα προϊόντα να διατεθούν στην αγορά μετά την ημερομηνία εφαρμογής του συστήματος;**

A Ναι. Τα προϊόντα καπνού, πέραν των τσιγάρων και του καπνού για στριφτά τσιγάρα, που έχουν κατασκευαστεί στην Ένωση ή έχουν εισαχθεί στην Ένωση πριν από τις 20 Μαΐου 2024 και δεν επισημαίνονται με MAK επιπέδου μονάδας συσκευασίας, μπορούν να παραμείνουν σε ελεύθερη κυκλοφορία έως τις 20 Μαΐου 2026. (παρ. 2 άρθρου 37 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/574 της Επιτροπής)